

L'ensenyança a Menorca

L'ENSENYANÇA A MENORCA

A Menorca es donen fets que en sí son contradictoris, però perfectament intel·ligibles, tenint en compte tot el que vol dir viure a Menorca: una illa de petites dimensions, i amb una població —poc més de 50.000 habitants— repartida en un 60 % entre dues poblacions (una a cada extrem de l'illa) de similar pes específic, i la resta amb petites viles, tot el qual comporta, per resumir, un espai físic petit, poc potencial humà, la manca d'un centre geogràfic on s'agomboli tota l'illa, i una considerable distància psíquica entre els seus nuclis de població.

A la seva estructura docent, i a l'àmbit d'EGB ens trobam amb punts totalment positius:

1) La població està escolaritzada pràcticament en un cent per cent.

2) A l'acabament del curs 1978-79 ens trobam que pràcticament tots els edificis escolars son nous. Això dona les condicions físiques primàries per poder fer una profunda i bona feina pedagògica.

En canvi, ens trobam amb uns fets del tot negatius:

a) Pel fet d'esser una illa petita, els mestres importats forçosos, estan a Menorca el mínim temps possible, amb el qual és molt difícil que s'integrin a la realitat que envolta els seus alumnes, ja que la seva permanència a l'illa sol ésser molt curta, en la major part dels casos, sols d'un curs.

b) Aquest mestres son generalment de parla no catalana, açò vol dir que malgrat ells, o molts d'ells, respectin la nostra cultura, com a mínim els primers mesos no entenen l'idioma, i així l'únic medi de comunicació és el castellà, tenint en compte que tret de Maó i Es Castell on hi ha una considerable població immigrant, la resta de l'illa és de parla totalment catalana.

Això, a part de no valorar la cultura i la parla autòctona, per part de l'Administració, reporta un gran retard pels alumnes, ja que és normal trobar-se amb infants que entenen el català degut a la gran influència de la TV, però en canvi no s'hi saben expressar. Aquests infants tenen en moltes d'ocasions en els primers cursos de EGB mestres castellans, i açò implica una manca de comunicació entre els mestres i alumnes. Es dona el cas de què aquests mestres (molts d'ells conscients del problema), tant si els agrada com no, han d'agafar els cursos que els mana el director, que normalment, i per allò de que son de fora i no tenen vot ni veu, són quasi sempre els primers cursos, ja que ningú els vol, i així el problema s'agreuja, ja que la capacitat de dialogar en castellà és normalment molt més petita en els alumnes dels primers cursos que en els dels cursos més elevats.

c) Encara que els edificis siguin nous, no reuneixen cap més condició pedagògica per al bon curs l'ensenyament:

— Manca de biblioteques a disposició i ús dels alumnes (i quan hi són és per iniciativa privada de qualque mestre).

— Manca de laboratoris per a les matèries de física, química i ciències naturals.

— Manca d'activitats que avui es consideren complementàries, com poden ésser, modelatge, música, etc..., això es deixa per als dissabtes o a la lliure iniciativa dels mestres, sense cap tipus d'organització oficial.

— Manca de sales preparades per a pretecnologia, on tenir aigua, taules-fuster, etc...

d) La totalitat de col·legis privats són religiosos, essent un tant per cent molt elevat. Per tant la nostra població, petita, es troba fortament influïda per les teories religioses.

Pens que si els pares poguessin escollir entre enviar-hi els seus fills o no fer-ho, no tindria importància, però el motiu bàsic d'enviar-los a un col·legi religiós és perquè no hi ha prou places a les escoles estatals, i per tant, els pares es veuen obligats a enviar-los-hi.

e) Les associacions de pares de família no compleixen la majoria d'elles la seva missió, per varis motius:

— Desconeixement profund del que és i quina és la finalitat d'una associació de pares d'alumnes.

— Falta d'ajuda per part dels mestres i sobretot dels directores, per tal que els pares s'integrin realment dins la marxa del Centre.

f) Hi ha un sector dels ensenyants que sembla que la principal finalitat de la professió és cobrar un sou a final de mes. Aquests són els que sempre tenen feina fora de l'escola i per tant només poden dedicar-li aquelles hores que cobren, no tenen cap interès en que res canviï, no fan reciclatges, etc.

g) A Menorca es troba clarament dividida la classe professional, uns que pensen que tot està molt bé, que la pedagogia clàssica és inmillorable, que cada un té que fer feina pel seu compte, uns altres que pensen que la pedagogia activa els pot donar millor resultats, que s'hi la feina fos en equip, els alumnes millorarien molt, que és necessària la coordinació tant horitzontalment per cursos com verticalment per departament, etc.

Aquesta divisió provoca un desconcert per part dels alumnes ja que es troben immersos enmig de dues pedagogies diferents.

Resumint, a Menorca es donen condicions que podrien fer que la nostra professió donés resultats exuberants tant a nivell intel·lectual com a nivell educatiu entre els infants, però la total dependència de l'organització a l'Administració, les diferents visions pedagògiques i els diferents enfocaments escolars donen resultats bastant baixos i amb poc rendiment de cara als alumnes.

Al nivell de la PRE-ESCOLAR la perspectiva és diferent i no tant bona. En primer lloc, no hi ha guarderies estatals i gratuïtes, excepte les aules que els col·legis estatals destinen a pàrvuls, que són normalment els alumnes que faran primer l'any vinent.

Això fa que els pares, que volen fer feina, han de portar-los a escoles privades, quasi totes amb unes mensualitats ben fortes o organitzades per gent, plena de bona voluntat i amb poques ajudes oficials, (com a màxim aconsegeixen ésser para-laborals) que intenten omplir el gran buit que tenim.

Els principals problemes són:

1.er. Els professionals no estan preparats per a l'educació dels infants. Els títols més normals són el de puericultora per correspondència; per tant la preparació és mínima.

2on. Per a molts la guarderia consisteix única i exclusivament en aguantar els infants durant 5 hores diàries, sense cap més finalitat.

3er. Els que estan realment preocupats per aquesta etapa de l'educació es troben sense medis econòmics i pedagògics. És un fet que és l'etapa més cara.

4art. Trobam un nombre de guarderies que no tenen en compte que bàsicament dins els primers anys, l'educació consisteix en una educació dels sentits, sempre a través de la manera natural de l'infant, que és el joc. No un joc desordenat, sino un joc encarrilat. O sigui, que a aquestes guarderies els preocupa més el començar a llegir o escriure més que preparar realment l'infant per a una educació escolar posterior.

Durant aquest any, un gran nombre de guarderies i centres de pre-escolar de Menorca s'han unit formant la Coordinadora de Guarderies, fent un treball admirable.

En primer lloc s'han unit per estudiar la problemàtica real de l'illa, mirant de solucionar-la, encara que sigui amb medis molt primaris.

Han organitzat cursos de reciclatge permanent (aquest hivern es venen matemàtiques dins pre-escolar i ja tenen plantejat el del pròxim any (la música).

Han posat en comú les seves experiències pedagògiques, etc.

Això ens dona l'esperança que encara que d'una manera extra-oficial, el panorama de la pre-escolar pot canviar dins un termini no molt llarg.

Dins el pròxim PISARRA continuarem l'informe d'Instituts i Formació Professional.

MARIA JUAN
STEM